

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Negyed évre 25 L — b.
Egy hóra . . 9 L — b.
Nyitfő sora 6 L — b.
Bírd. pelitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4

Felelős szerkesztő: J. I. János Odor.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segedszerkesztő: Kovács J. István.

A felekezeti iskolák függő kérdéseinek rendezése.

Ismeretes az a sok izgalom, amelyet a felekezeti iskolák ügyében a közokt. miniszter rendeletei előidéztek. Ujabban a tanfelügyelőségeknek körrendeletben megküldötték azon rendszabályokat, amelyeket a felekezeti iskoláknak meg kell tartaniuk. Mivel ezek sok iskolát érdekelnek, az *Universul c. lap* nyomán közöljük olvasóinkkal.

Minden erdélyi felekezeti iskolában tartalmaznia kell a tantervnek kötelező minimumaként annyit, amennyit ez az állami iskolák tantervei a tananyag tekintetében megszabnak (az Erdélyben érvényben levő törvényes rendelkezések szerint.)

Erdélyben a népiskolákban a hat évet betöltött gyermekeket kell felvenni.

A VI. osztályt elvégzett népiskolai tanulók abszolváló vizsgálatot tesznek egy bizottság előtt, amelyet a tankerületi felügyelőség nevez ki. Ezt a befejező vizsgálatot a román nyelven előadott tárgyakból románul, a kisebbség nyelvén előadott tárgyakból a kisebbség nyelvén kell letenni.

A népiskolai tanulók befejező (abszolváló) vizsgálatáról szóló bizonyítványt aláírja a tanfelügyelő is. Ezen bizonyítványokon az állam nyelve mellett a kisebbségi nyelv is helyet foglalhat.

A felekezeti iskolák osztályvizsgálatain részt vesz a tanfelügyelő vagy megbízottja is. Az új közoktatási törvény megalkotásáig a IV. osztályról szóló bizonyítvánnyal be lehet iratkozni a középiskolába. A bizonyítványt ellenjegyzí a tanfelügyelő is.

A felekezeti népiskolákba nem iratkozhatik be más vallású és más anyanyelvű tanuló. Kivételnek csak ott van helye, ahol állami iskola nincs.

Minden kisebbségi felekezeti iskolában az I. és II. osztályban naponként 1 órában tanítani kell a románt (olvasás, szemléltető gyakorlatok, beszéd); a III. és IV. osztályban naponként 2 órában kell tanítani a román nyelvet (nyelvtan, olvasás, fogalmazás, román történet és földrajz). A többi tárgyak a romántól fennmaradó órákban a kisebbségi nyelven adatként elő.

A szerzetesektől és apácáktól vezetett iskolák, amelyek 1918. előtt a püspököktől függtek, a felekezeti iskolák sorába tartoznak s bennük a román nyelvet, földrajzot és történetet a feljebb intézkedések szerint kell előadni.

Egy felekezeti iskola sem állhat fenn a minisztérium jóváhagyása nélkül.

Joguk van a működésre azon felekezeti iskoláknak, amelyek a következő három csoport valamelyikébe tartoznak:

a) Ha az egyesülés előtt már fennállottak, vagy b) ha a működés törvényes formáinak a Kormányzótanács alatt eleget tett; c) ha a jóváhagyást a közoktatásügyi minisztériumtól megnyerte.

Az összes felekezeti iskolák tanárainak, igazgatóinak, valamint a szerzetektől ellátott iskolák tanárainak a törvényes képesítésekkel bírnak, román honpolgároknak kell lenniök és a hűségüket le kellett tenniök, kinevezésüket csak az országban lakó vallási előjáróktól nyerték.

Ott, ahol a felekezeti iskoláknak nincsenek olyan tanítóik, akik a román nyelvet tanítani tudnak, a felekezeti a minisztériumtól fogja kérni, hogy küldjön ki állami tanítót ezen fele-

kezeti iskolába. Az erre vonatkozó kérvényt a tankerületi felügyelőséghez kell intézni.

A népiskolákban csak a közokt. minisztériumtól engedélyezett könyveket lehet használni. Az iskolai könyvek végleges engedélyezéséig be lehet vezetni azokat a könyveket, amelyek nincsenek eltelve.

Orosz-román tárgyalások.

Az egész román politikai közérdeklődés homlokterében áll a bécsi orosz-román tárgyalások megkezdése március 9-én. Bécsben fontos román érdekek kerülnek tárgyalás alá. Nem kevesebbről lesz szó, mint Besszarábiáról, amelynek csatolását a szovjet mai napig sem ismerte el és Romániának sok milliárdot tévő aranyértékeiről, amelyeket a német megszállás idején Oroszországba szállítottak és ma is ott vannak.

Ez az első jelentősebb lépés a két ország között, amely nemcsak gazdasági, hanem nagyjelentőségű külpolitikai kérdések egész sorozatát fogja tárgyalni. Jellemző a tárgyalások fontosságára az a körülmény, hogy a román delegációt maga Bratianu Jonel miniszterelnök vezeti Bécsbe, ahol a szovjet kiküldötteivel tárgyal.

HIREK

Szerda, márc. 5.

— **Álarcos-bál.** Legelőgásabb és legsikerültebb estélye volt tegnap a Jótékony Nőegylet álarcos-bálja. A kitűnő rendezés nyoma minden vonalon meglátszott. Tevékeny, ügybuzgó urihölgyeink csak elismerést érdemelnek. A bálnak a reggeli órákban volt vége.

— **Református teaestély.** Március 1-én a Vigadó helyisége zsúfolásig telt meg a teaestélyen résztvevő közönséggel. Az eddig tartott teaestélyeknek a koronája volt ez. Az estély programja el kellett, hogy maradjon, mert nem volt egy talpalatnyi hely, ahol — különösen a ref. dalárda az ének előadásához — helyet találhatott volna. Nem mulasztottuk el, hogy ezen a helyen hálás köszönettel ne adózunk azért az önzetlen odaadó áldozatért, melyet városunk közönsége kifejtett úgy az adakozásban, mint a részvételben. A háziasszonyok és leányok a rendezés, kiszolgálás körül tanúsított munkájukkal az estély sikerének oroszán részeséi voltak. Mici Mihály csikszeredai zenekara pedig minden várakozást felülmúló zenét szolgáltatott. Az estély úgy anyagiakban, mint erkölcsileg fényesen sikerült s az összehozott fillérekkel könnyet törünk, nyomort enyhítünk, szükségét pótolunk. A Konfirmált Egyesület Vezetősége.

— **Rác Károly halála.** Mindenki ismerte városunkban Rác Károlyt. Ismerték azonban régen egész Erdélyben. Hisz kitűnő, tehetséges magyar színész volt, aki — ha közben az alkohol rabul nem ejti — az első közönséghez fel magát. 1919-ben még Brassó magyar közönségének volt a kedvence, játszott Marosvásárhelyen és csaknem az összes erdélyi színpadokon ismerték Rác Károlyt. Kikerülve a színtársulatoktól, városunkban telepedett meg s eleinte szavalódélutánokkal szerzett pénzt magának és kicsi családjának. Az alkohol mindjobban elhatárolódott rajta és visszatartani a szenvedélyétől nem tudták sem a felesége, sem pedig jóbarátjai, akik fel akarták emelni, visszadni önmagának, a magyar színésznek. Utolsó komolyabb megjelenése a színpadon tavaly, a nyáron volt, mikor a brassói színtársulat három estélyen közreműködött. Az utóbbi hónapokban

a mázoló-mesterséggel váltotta fel művészetét és ebből tartotta fenn magát. Az ivásról azonban leszokni nem tudott. A múlt héten Rác Károly szervezete megroppant. Betegen járkált az utcán és ismerősei, jóbarátai előtt lemondóan mondotta: „Fiuk, színész temetés lesz!” Nem is gondolták, hogy komoly a baja. Most aztán a sepsiszentgyörgyi kórházból jött az értesítés, hogy Rác Károly ott márc. 2-án meghalt. Még csak 35 éves volt. Szegény Rác Károly! Jobb sorsot érdemelt volna.

— **Négyszáz éves jubileum.** A Székelyföld anyavárosában, Székelyudvarhelyen febr. 16-án ünnepelte a szabó ipartársulat 400 éves fennállásának jubileumát hangverseny és táncmulatság keretében. A társulat történetét *Biró Lajos* főgimn. tanár írta meg. A zenekari nyitány után *Biró Lajos* tanár jelent meg az emelvényen és felolvasta a társulat történetét, amelyet nagy gonddal, helyenként szónoki lendülettel írt meg. Ebben ismertette a társulat keletkezésének körülményeit, fejlődésének mozzanatait, jelenkori szervezetét és működésének irányát, különösen érdekes részleteket hozva fel a céhek belső életéből, felidézve így annak a kornak az emlékeit, amely a hetvenes évek elején ért véget. Amíg ez a mindvégig érdekes és tanulságos előadás tartott, az ünneplő társulat zászlója ott állott az emelvényen a társ. egyesületek zászlóitól körülvéve s ezek a zászlók az együttérzés, a tisztelet és megbecsülés jeléül meg is hajoltak egy ízben a szabók kék zászlója előtt. A tartalmas és tömören összefoglalt előadás után a műsor könnyebb pontjai következtek. A társulat a műsoros estélyen kívül a jubileumra egyéb ünnepséget nem rendezett.

— **Tusnádon telket kapott az ujságírók szanatóriuma.** Spatar, Csikmegye prefektusa Tusnád községgel 3000 négyzetméter parkterületet szavaztatott meg az ujságírók szindikátusa javára, hogy ott az ujságírók számára szanatóriumot létesítsenek. Az ujságíró szindikátus írásbeli köszönetet küldött Spatar prefektusnak.

— **Öngyilkosság.** Weinreiter János sörgyári alkalmazott, Weinreiter János sörgyáros öccse vasárnap felakasztotta magát. Agglegény volt és életuntsága kergette a halálba. Kivánságát teljesítették és a sepsiszentgyörgyi temetőben helyezték ma örök nyugalomra.

— **Hőfuvások Magyarországon.** Budapestről jelentik: A Dunántul és a Nyírségben rős hőfuvás okozott zavarokat a vonatközlekedésben. A MÁV dunántuli, valamint a Délivásut vonatai átlag egy órással késéssel közlekedtek s egyedül a bécsi gyors tudta pontosan menetidejét megtartani.

— **A bábák díjazása.** A vármegye egészségügyi Tanácsa 16/1924. sz. rendelete folytán a bábák díjazása a következőképpen lett megállapítva: a) a városi bába háznál tett látogatás után 30 leu. b) Szülés esetén, amennyiben közreműködött 300 leu c) Közismert szegények minden dijának a befizetésétől mentesítve vannak.

— **Anglia lefoglalta a Déli Sarkot.** Anglia hivatalosan tudtul adja, hogy a déli sark körüli területekre vezető összes utvonalakat, az Angtarktiszon eddig felfedezett területeket és magát a déli sarkot is birtokába vette. A legújabb angol gyarmat akkora, mint egész Európa s bálnakban meg főkéiben igen gazdag.

REGÉNYCSARNOK.

Bálványos bugása.

— Székelyföldi történelmi elbeszélés. —

Felei Fazekas Bertalan.

— A mindenható világossicsa meg a ti elméteket — csap előre a zsongás. A rabonbánok nekizugnak. A vezér haragosan hallgat. Válasza már szívében ég, de száján még nem.

— Hogy pedig az apostoli királyi parancsolatokat a Jézus Krisztushoz való anyaszentegyházi törvények és formák szerint teljesíthessétek, ennél fogva első apostoli koronás királyunk parancsolattyaiból legelső és legkedvesebb püspöke, Gellért atyánk, elküldé hozzátok Krisztusnak felszentelt szolgálát Valther mesterrel egyetemben. Számszerint heten jövének el, hogy Jézus Krisztus hitet tenleketekbe is átálpalántálják s azáltal az atya-fiu-szentlélek szentháromság égi országának imádságos, alázatos s majdan üdvözülő fiai lehessétek. Krisztusnak közetek érkezett szerzetes szolgálói im' itt vagynak előttetek. Egytől-egyig magyar testvérek ők, kik önkéntesen jelentkezének szerzetesi szolgálatokra harmincad magukkal s akik hozzátok is maguk jószántából jövének el. Valther mester is elétek ér legott. Agg táltostoknak nyujta segítségét, mivel felfelé jöveik kerülénk szembe s ki minden segítség neküti vándorosa, szegény, betegen.

— Ugy vagyon — mondák a szerzetesek.

— Amit üzenetként elmondottunk: azt im' irásokban is általnyujtjuk neked, Dengerik vezér s várparancsoló, nemkülönben tanácsadó táltosidnak, vitéz rabonbánjaidnak s az egész hunnemzetségnek s egyuttal meghagyjuk nektek, hogy a meghallgatott s irásokban is általvett parancsolatokat hahogy teljesíttétek: arról azon rögvessé menesszétek hódolattalvaló jelentéseket első apostoli koronás királyunknak, hogy téged, Dengerik vezér s várparancsoló, valamint táltosidat, rabonbánjaidat s egész nemzetségedet királyi kegyességekben s kiváltságos kitüntetésekben részesítsen főfővezérünk és nagy-nagyurunk, István, Isten különös kegyelméből a magyar birodalom első apostoli koronás királya a Jézus Krisztus által.

A királyi követ a vezérhez ugrat s átadja az irást.

Dengerik átveszi, de reá sem pillant.

A hunnemzetség szeme a vezérbe furdik. Lesik a szót.

S beszédet bont, büszkén, a várur:

— Hogy tövirül-hegyire meg is hallgattalak: köszönd azt annak, hogy éppen ünnepünk vagyon s hogy dögunktól reáérünk izengetéseket meghallgatni...

Helyeslőleg zug bele a rabonbán-had.

— ... Dehogy se' eccer, se' mácor ne izengessenek ránk rosszat, hacsak jót nem s kiváltképpen, hogy ne parancsolgassanak többet nekünk: tanácsot se' tartok emmiatt a vénekkal, hanem kísérrőidet, követ, felkoncoltatom, a szerzeteseknek szíviket vétetem s valamennyit mágjára dobatom, hogy még kevesebb legyen a mai nap Hadurnak, mivelhogy hitehagyott magyarokat áldozunk fel neki.

(Folyt. köv.)

SPORT.

(x) **Tisztújítás.** A Sport Egyletben most vasárnap volt a tisztújítás. Az elhangzott jelentések élénk képét adták az egylet fejlődésének. Nemes Nagy Elemér elnökletével kandidáló-bizottságot küldött ki a közgyűlés, ami alatt a korelnöki széklet Lukács József vette át. A közgyűlés ügyv. elnöké Molnár Józsiás tanárt, titkárrá Kovács J. Istvánt, intézővé Rottenberg Sándort választotta meg.

(x) **Felhívások.** Felhívom mindazokat, kik az athletika-, szertorna- vagy football sportot üzni akarják, hogy ebbeli szándékukat Rottenberg Sándor intézőnél jelelték be.

Borbáth János,
athletika oszt. vezető.

Felhívjuk mindazon urakat és hölgyeket, kik a Sport Egyletnek (mely most felvette programjába a footballt, tenniszt, szertornát, athletikát, cserkészteket) tagjai akarnak lenni, igazolványok kiállítása és tagdíjak lefizetése végett Rottenberg Sándor intézőnél (Benovits Mór üzlet) jelentkezni sziveskedjenek.

Elnökség.

Akinél a KSE bármi néven nevezendő felszerelési tárgya van, sziveskedjen Rottenberg intézőhöz még a hét folyamán leadni.

Városi mozi.

— Sugárka. — Erzsébet, osztrák császárné. —

(A mozi-iroda közlése.) Március 5-én és 6-án, szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra *Sugárka*, filmjáték 5 felvonásban. Főszereplők Szarvassy Soma, Lóth Ila, Vándori Gusztáv. Ez a bájos történet a valóság és a költészet leheletszerű összeegyeztetésével megkapóan mutatja, mint varázsolhatja egy arany szívű fiatal teremtes napsugaras, ártatlan lény a boldog és derűs a legridegebb otthon, a fakó, nehéz életet.

Március 7-én, 8-án, 9-én, azaz pénteken, szombaton este fél 9, vasárnap d. u. fél 6, este fél 9 órakor jön bemutatásra *Erzsébet, osztrák császárné*, életkép 6 felvonásban. Lőrinc grófnő, a császárné, unokahugának emlékiratai nyomán. Ez emlékirat főbb pontjai: I. Ferenc József osztrák császár esküvője Erzsébet bajor hercegnővel. Hiányzik az esküvőről Garzewska hercegnő, a császár kedveltje. Az esküvő után felüljül lelkükben ismerkedésük története. A császár anyja szívesebben látta volna menyül Krisztinát, Erzsébet néjét. Az udvarban Erzsébet kénytelen volt tűrni férje kedveltjeit; ő is tehát teltette magát az udvari előírások szigorú szabályain, mi miatt a császár anyja meg is dorgálta. Erzsébet lassanként melan-
zólóssá, magányos lett; bizalmasait az udvar skatba tette; kedvteliségek ritkán élhet. Egy álarcos-bálon való megjelenését is felrójják neki. Gyakran látogatta a kórházakat; innen veszi magához és teszi zenekara vezetőjévé a beteg Fehér cigányt. Időközben a már nagykorúvá lett Rudolf, a szabadkőműves János főherceg hatása alá kerül; ez a császár és a főherceg között nyílt szakadást idéz elő. Erzsébetet Rudolf szerencsétlen házassága, Vicsera Mária iránti végzetes szerelme és tragikus halála egészen megtörték. Megható bucsukodás után Erzsébet svájci útjára ment. Genfi tartózkodása alatt sötétebben Lucceni anarchista meggyilkolta a nemes császárnét, kinek halála az egész világot mélyen leűjtötte.

No. 107/923. executorie.

Publicatie de licitatie.

Subsemnatul executor jud. de ocol prin acesta publica ca in urma decisi. din anul de sub jud. de ocol din Tg.-Saceu No. G. 5029-923, ca mobile sechestrare cauza reclamantului Edmund Szabo Tg.-Saceu locuitor leamiteare din reprezentate de advocatul dr. Tuzson Árpád Tg.-Saceu locuitor contra unu Tg.-Saceu locuitor inpotriva 10.000 lei din se vadunde in licitatie publica pentru suma din vez sus bani caut care campuna Casa mobile 5300 lei pretuit timpul sa fixat in terminul de 6. Martie 1924. coacul 2 p. m. cu acesta ca mobile sechestrare nu maiese bani gata se va vunde plata sciinta.

Tg.-Saceu, la 20. Febr. 1924.

Augustin Mány, executor de jud. ec.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyörre berendezett könyvnyomdájában.

FRISS MÁRCIUSI SÖR

minden mennyiségben kapható a
Czell Károly csoport
kézdivásárhelyi fiókjánál, Török-féle sörgyárban.

Egy fedeles és egy futókocsi
eladó. — Ugyanitt zsupszalma eladó.
MÁGORI BÁLINT.

Génuában, Hágában

nem tudtak oly békét csinálni, melyik tartós legyen.
Egyedül csak **SZÁNTÓ** Kézdivásárhelyt
tud tartós és békebeli cipőt készíteni.
Olcsó és pontos kiszolgálás. Tartósságáért felel.

Jó minőségű égetett téglá
nagyobb mennyiségben ELADÓ.

— Cim e lap kiadóhivatalában. —

Kétszer rostált fekete borsót

lehet kapni minden mennyiségben, míg a készlet
tart, Gajdó Mihály kézdivásárhelyi lakosnál.

Tordai-cementet

wagontételben április és májusi szállításra, míg a
készlet tart, már most előjegyznek. BARTHA ÁRPÁD
Sft.-Gheorghe - Sepsiszentgyörgy.

Mikes Ármán grófné Zabolára keres egy
egyszerű főzőnőt.

Feltételek megbeszélhetők a kézdivásárhelyi
árvaháznál.

Kovács-mesterséghez való
szerszám eladó Felsőtorján Dézsi Jánosnál.

Értekezni lehet SZÁNTÓ MIHÁLY postaaltisztnél.

Saját gyártmányu

TÉLI SZALÁMI,

zsir, sózott és füstölt szalonnák, füstölt sonkák
és egyéb felvágottak napi áron kaphatók
nagyban és kicsinyben.

KOVÁCS RUDOLF, hentes.

Ne fusson Brassóba,

itt is bevásárolhatja a város
és vidék intelligenciája a

női szalma- és szörme-kalap

ujdonságait. — Több, mint 30 modell, leg-
újabb fazon érkezik március 25-ikére.
Várjon addig! — Pénzt takarít meg!
Az utiköltséget is megspórolja!

KOVÁCS JÓZSEF, kalapgyáros
Vasut-utca 33. szám.

Izléses, különböző felirásu

KÁLYHAPAPIROK

érkeztek a
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. papírkereskedésébe.

A Kanta-utcában egy emeletes

kőház

(most jelenleg Jencsevíts Arthurné cukrász üzlete
van ott), mely áll 3 szobából és egy konyhából
minden mellékhelyiséggel együtt (pinca padlás)
eladó.

Ehhez a házhoz tartozik s ezzel együtt adatik
el egy két szobából álló **faház** kis udvarral.
Közelebbi feltételeket az érdeklődők meg tud-
hatják Dr. Lukács Vilmos ügyvédi irodájában
G. Averescu utca 30. sz. alatt.

Ha a szabadkézből való eladás nem sike-
rül, akkor 1924. márc. 9-én d. u. 2 órakor
önkéntes árverésen fog az említett ház eladatni.

Dr. Lukács Vilmos

ügyvéd.